

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Ποιότητας Ζωής

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

**Επίλυση προβλήματος πολυετούς εκκρεμότητας
ανασκαφής σε ιδιωτικό ακίνητο με παρέμβαση
του Συνηγόρου του Πολίτη**

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ευαγγελία Κ. Μπαλλά
Ειδικοί Επιστήμονες: Μυρτώ Παινέση, Κυριάκος Π. Λουκάκος

ΜΑΙΟΣ 2010

Ιδιοκτήτης προσέφυγε στον Συνήγορο του Πολίτη με αίτημα την επίσπευση της διενέργειας ανασκαφής στο οικόπεδό του, η οποία εκκρεμεί από πολλών ετών, με αποτέλεσμα τη στέρξη της κατά προορισμό χρήσης του ακινήτου του. Το ακίνητο κείται εντός των ορίων αρχαίου νεκροταφείου στη Θέρμη Θεσσαλονίκης, όπου διενεργείται συστηματική ανασκαφή ήδη από το 1988. Ο αναφερόμενος είχε κατ' επανάληψιν απευθυνθεί στην αρμόδια ΙΣΤ' Εφορεία Αρχαιοτήτων, η οποία δεν προσδιόριζε ούτε κατά προσέγγιση χρόνο έναρξης της ανασκαφής, επικαλούμενη πρόβλημα διάθεσης πόρων σε συνδυασμό με τη χρονική προτεραιότητα ανάλογων παλαιότερων αιτημάτων.

Ο αρχαιολογικός νόμος (άρθρο 37 παρ. 6 Ν. 3028/02) προβλέπει, για τις περιπτώσεις σωστικής ανασκαφής, δηλαδή της διενεργούμενης για τη διάσωση μνημείου που αποκαλύπτεται κατά την εκτέλεση τεχνικού έργου, (εν προκειμένω αίτημα εκσκαφής), ότι *«...είναι δυνατή η χρηματοδότηση έργου προϋπολογισμού μικρότερου των πεντακοσίων ογδόντα επτά χιλιάδων (587.000) ευρώ, μετά από αίτηση του κυρίου του έργου, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου.»*. Επιπλέον, σύμφωνα με σχετική υπουργική απόφαση για «κάθε υπόθεση που απαιτεί ανασκαφή» ορίζεται ως «χρόνος διεκπεραίωσης 1 χρόνος» (ΚΥΑ ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/27-26420/91, ΦΕΚ 510 Β'91).

Η ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών Κλασικών Αρχαιοτήτων επικαλέσθηκε την απουσία θεσμοθετημένων κριτηρίων για το χρόνο διενέργειας ανασκαφών σε ιδιωτικά ακίνητα, πέραν εκείνου της χρονικής προτεραιότητας των κατατιθεμένων αιτήσεων, ενώ με δεδομένη την οικονομική αδυναμία του ιδιοκτήτη να καλύψει το κόστος της ανασκαφής, η αίτησή του δεν έτυχε ανταπόκρισης για πολλά χρόνια, αφού μέχρι την παρέμβαση της Αρχής δεν είχε εγκριθεί η αναγκαία πίστωση.

Ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε ότι η διενεργούμενη από του έτους 1988 ανασκαφή του αρχαίου νεκροταφείου Θέρμης Θεσσαλονίκης, στον πυρήνα του οποίου κείται το συγκεκριμένο οικόπεδο, έχει συστηματικό χαρακτήρα. Ωστόσο, ανεξαρτήτως του χαρακτήρα της ως σωστικής ή συστηματικής, η ανασκαφή όφειλε να έχει διενεργηθεί εντός ενός έτους από την υποβολή της αίτησης, συνυπολογιζομένων όλων των αστάθμητων παραγόντων της ανασκαφής, όπως καιρικές συνθήκες, έδαφος, έκταση και είδος ευρημάτων. Αλλά και στην περίπτωση που η νομοθεσία δεν είχε προβλέψει συγκεκριμένα μέγιστα χρονικά όρια διεκπεραίωσης της ανασκαφής, αυτή θα έπρεπε να έχει συντελεσθεί σε εύλογο χρόνο, ώστε να μην παραβιάζεται η αρχή της χρηστής διοίκησης. Η παρέλευση χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου των δέκα ετών, όπως εν προκειμένω, συνιστά κακοδιοίκηση, η οποία δεν δικαιολογείται από την επίκληση οποιασδήποτε αιτιολογίας.

Μετά την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, τον Απρίλιο του 2010 το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού προέβη στην έκδοση υπουργικής απόφασης με την οποία χορηγεί στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων πίστωση για τη συγκεκριμένη ανασκαφή.